

Rõuge valla rahvakoosolekud Nursipalu harjutusvälja laiendamise teemal

29. novembril 2022 Sännas

30. novembril 2022 Nursis

Kokkuvõte

Ootused ja küsimused Rõuge vallavalitsusele ja volikogule

Volikogu peab kujundama seisukoha, et Rõuge vald ja selle elanikkond on Nursipalu harjutusvälja sellisel kujul laiendamise vastu. Volikogu seisukoht peab sisaldama kogu paketti, mida volikogu näeb, et vallal on vaja oma inimeste abistamiseks (tööjõud, rahaline abi jne).

Kutsuda kokku erakorraline volikogu, teha Nursipalu harjutusvälja laiendamise teemal nimeline hääletus.

Korraldada esimesel võimalusel rahvakoosolek, kuhu kutsuda rääkima ja küsimustele vastama kaitseministeeriumi (KM) ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse (RKIK) ametnikud. Teha sellest ülekanne; koosolekut juhib Rõuge vald.

Kui Vabariigi Valitsus teeb Nursipalu harjutusvälja kiirkorras laiendamise otsuse, siis peaks vald selle vaidlustama ja pöörduma halduskohtusse. Kuni ühtegi ametlikku otsust ega algatust riigi poolt ei ole, pole ka vallal midagi vaidlustada.

Vallavalitsus peaks leidma tugeva advokaadi, kes valdab just seda teemat. Oma elanikele õigusabi pakkumiseks kasutada riigi eraldatud nn Nursipalu raha.

Vallavalitsuses võiks olla ametnik, kes abistab elanikke just Nursipaluga seotud asjaajamistes, kirjade koostamises jne.

Rahvakoosolekuid korraldada ka edaspidi, et hoida elanikke informeerituna (jaanuari I pooles?).

Väga palju maad on küll riigi oma, aga ta ei ole riigikaitse otstarbeks. KOV peaks seisma ka selle eest, et riigi metsa sihtotstarvet ei tohi muuta riigikaitseks, sest riigi metsa/maa sees on väikesi eraisikutele kuuluvaid tükke, mis on kaootilised. Me küll võitleme eramaa eest, kuid tuleb silm peal hoida ka RMK maal.

Võru maakonna omavalitsused koostööle – kujundada ühine seisukoht. Näitame mitte ainult meelsust, vaid üksmeelt. Asi pole vaid konkreetsete talude/kinnistute ostus ja müügis, mõju on palju laiem.

Inimesi tuleb teavitada, et nad ei ole millekski kohustatud ega kirjutaks veel millelegi alla. Kinnisvara kokkuostjate pakkumisi mitte vastu võtta.

Teha pöördumine õiguskantsleri poole küsimusega, mis õigused inimestel ja vallal sellises teemas üldse on.

Nursipalu teemade vedamiseks tuleb moodustada töörihm, kuhu kuuluvad vallavalitsuse, volikogu ja elanike esindajad.

Korraldada eraldi koosolek nende 200 kinnistu omanikega.

Valla kodulehele Nursipalu alamlehele Google Formsi küsimuste vorm, kuhu inimesed saavad oma küsimusi esitada.

Korraldada kogu maakonda hõlmav küsitlus, kui palju inimesi plaanib laienemise pärast lahkuda,

kui palju ettevõtjaid lõpetab tegevuse jne – hinnata mõjusid ise, maakonna poolt.

Küsida andmeid Võrumaa Arenduskeskusest: kui palju on laienemise alal ja mõjualal ettevõtjaid, mis valdkondades tegutsevad jne.

Kas eraisiku kinnisvara müües kehtib praegu kaitseministeeriumi / riigi eelisostuõigust?

Selgust on vaja kiiresti, sest inimeste elu ei saa aastateks ootele panna.

Elanikele teadmiseks: tehke korda oma ehitiste ja maade dokumendid – et oleks registris, kasutusloaga. Vastasel juhul saavad ametnikud öelda, et paberite järgi siin pole midagi, mida hinnata. Samuti ettevõtete raamatupidamine ja sõltuvalt tegevusvaldkonnast muu „paberimajandus“.

Teha ettepanekud valla poolt riigile:

- harjutada manööverdamist siin, aga suurte torudega sõita laskma Ida-Virumaa tühermaadele;
- käsitleda RMK metsi samamoodi nagu eraomanike metsi;
- nn ohvitseride elamu ehitada otsesesse mõjualasse, kaitseväelaste pered sellesse keskkonda elama, lapsed lasteaeda – sotsiaalne surve.

Volikogu keskkonna- ja korrakaitsekomisjon võiks koostada pöördumise kalavarude taastamise komisjoni poole, et nõuda 100 m keeluala Pärlijõe hoiualal (lõhede kudumine).

Ootused ja küsimused riigile

Laiendamine pole kooskõlas maakonna, valla ega üleriigilise planeeringuga. Mille alusel kavatses riik Nursipalu ala laiendada?

Alustada kogu protsessi korrektselt (planeeringud, mõjude hinnangud, müra modelleerimine).

Palume esitada kogu protsessi kirjeldus, ajakava ja nn teekaardi.

Elanike ja valla õigusabi (advokaadi) kulud peaks katma riik.

Millistest relvadest hakatakse laskma? Vaja on korrektset harjutusvälja kasutuseeskirja kõigi korrektsete andmetega.

Millele tugineb ministri jutt, et ettevõtlus tänu harjutusväljale areneb? Isegi Nursi pood on praeguseks kinni.

Kas see laienemine on lõplik või tuleb veel?

Kui riik pole midagi algatanud, siis kas inimestele saadetud teated on õigustühised?

Kas asendusmaadele jääb kehtima omandireformi seadus?

Millal valmib vabade riigimetsade/ põllumaade kaardistus?

Mille alusel praegu antakse või ei anta Nursipalu piirkonnas raielubasid?

Ohutuse küsimus: kui elada mõnisada meetrit piirist, siis kui ohutu seal tegelikult on? Mida täpselt on alale planeeritud?

Arvamusavaldused

Vald ei ole riigiasutus, vaid KOHALIK omavalitsus. Meie kõigi eest peab seisma KOV – vallal on väga suur roll.

Kuni rahvaalgatuse häälte kogumise lõpuni mitte pidada läbirääkimisi ega võtta vastu pakkumisi. Rahvaalgatuse tulemus näitab mitte ainult kohalike, vaid kogu ühiskonna meelsust.

Riigil on maad piisavalt, piirdutagu laiendamisel riigi maaga.

Riigi poolt on tehtud valestart – kuulujutud, antidepressandid, viin. Ja ikka keegi midagi ei tea, ainult mingi joon on kaardile tõmmatud.

Oleme leppinud, et elame siin kauges nurgas, meie palgad on kõige väiksemad. Vähemalt on meil mõnus rahulik elu. Ja siis saame riigilt sellise asja vastu.

Riigi regionaalpoliitika on puudulik.

Eelmisest korrast (Nursipalu harjutusvälja rajamine) on kogemus, et kaitseministeerium ei käitunud alati korrektselt: oli ebatäpsusi andmetes, laskemoona ja relvade kirjeldustes; müramõõtmist testides ei tehtud samaväärseid pauke jne. Lubadused ei pidanud: toona lubati elanikele akende vahetusi, müravalle jne.

Niipea kui üldse riigiga mingit debatti alustame, on see nagu allaandmine.

Rõuge valla ja Võru maakonna kogu olemus rahuliku turismipiirkonnana kaob. Juba praegu kostub laskmine enam kui 10 km kaugusele.

Samas on inimesi ja ettevõtteid, kes on ise ühendust võtnud, et tahavad maad/metsa müüa, sest see pole kvaliteetne.

Alast välja piiri lähedale jäävad inimesed tehakse puruvaeseks, sest nende kinnisvara pole midagi väärt – pigem jääks siis juba sisse kui piiri taha välja. Piiridest välja jäävatel inimestel pole mingit kindlustunnet, millal tuleb järgmine minister ja tõmbab oma „joone“ harjutusvälja edasiseks laiendamiseks.

Mis rahvaalgatuse häältega edasi saab? Mis eesmärk? Esialgu oli eesmärk 1000 häält kokku saada, praeguseks on see mitmekordselt ületatud. Lisaks korjatakse allkirju ka paberil, nt Sõmerpalus.

Kui on infot, mida ei taha avalikult esitada, siis kas on mingi kanal, kuhu infot edastada?

Siiski on küsimus, kas on üldse lootust. Võime ju arutada ja kokkusaamisi korraldada, aga riigil on seda vaja ja nad teevad selle ära.

Eelmise Nursipalu protsessi ajal oli esimesel kohtumisel kohal 120 inimest. Aja jooksul inimesed väsisid ja laua taga oli ainult 4-5 inimest.

Kui keegi ikka tahab müüa, siis ei saa kogukond kätt ette panna.

Näiteks Rohtlätte turismitalu on juba tegevuse lõpetanud, põhjuseks just harjutusväljak – viimane 10 aastat pole tallu midagi investeeritud.

Keretü soo kanti jääb meie küla ajalugu, metsavenna punker.

Vabariigi valitsus ei ole praegu veel midagi algatanud. Minister esitles Tsoorus esialgset plaani, juriidiliselt pole midagi algatatud. Rahandusministeerium praegu analüüsib olukorda, EV seadused ei võimalda niisama lihtsalt üle rullimist.

Kas on võimalik, et riik alustab väga tugevalt läbirääkimisi inimestega isiklikult ja siis seadustatakse see tagantjärele?

Kui protsess võtab aastaid, siis see on veel halvem – selgusetus tekitab ärevust ja segadust.

Hirmutav on see, et harjutusvälja piire on juba praegu mitu korda muudetud, piiride muutmine käib nagu kellegi suva järgi.

Võib-olla oleks kergem see hoop kiiresti saada, mitte kannatada aastaid?

Praegu on 21 kodu, me peame kõigi nende eest seisma, muidu tullakse mõne aasta pärast taas laiendama – seepärast peame näitama kindlalt, et oleme koos ja me oleme vastu.

Kõik koosolekud ja vestlused (ka 1:1 kohtumised) tuleb protokollida, võimalusel salvestada.

Üle 200 mõjutatud kinnistuomaniku võiks luua ühise juriidilise keha. On olemas ka MTÜ Inimsõbralik Nursipalu, aga see pole viimasel ajal aktiivselt tegutsenud.

Müügist huvitatud inimeste puhul teha kindlaks, kas ta müüb hirmust või teab, mida ta teeb.

Advokaat peab olema selline, keda ka riik tunnustab ja on riigile võrdne partner.

Mõnisada inimest ei mõjuta tippsõjaväelasi. Laaneots nimetas neid aastapäeva kõnes üksikuteks kasuahneteks mittepatriootideks. Sõjaväelaste poolt ei saa siirust oodata, nende advokaadid teevad otsuseid sõjaväe kasuks.

Pole lihtne leida sõltumatut poliitikut, ajakirjanikku ega advokaati.

Ajakirjandus on praegu rahva poolt, aga see võib muutuda.

Eelmise laienemisega kogemus, volikogus oli hääletus ja kui igapähealt küsiti isiklikku arvamust, siis suur osa volikogulasi ei teadnud, mida ta hääletas.

Sundvõõrandamise jutt on praegu alusetu, sest midagi pole algatatudki.